

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرحله‌ی آماده‌سازی فایل				
پیاده‌سازی	تصحیح و ویرایش اولیه	ذکر مآخذ	ویرایش دوم	تکمیل مآخذ و ویرایش نهایی

اعزام قافله‌ی اسرا به شام

کلمات کلیدی: حضرت اباعبدالله علیه السلام، نوزدهم محرم، قافله‌ی اسرا، سخنرانی‌های آتشین، نهضت، توأبین، مکه، کوفه، شام، ابن‌زیاد، بنی‌امیه.

روز نوزدهم ماه محرم الحرام بنابه یکی از دو نقل، روز حرکت قافله‌ی اسرا از کوفه به شام است. توقف قافله‌ی اسرا در کوفه متفاوت نقل شده؛ لذا حرکت این قافله از شهر کوفه در پانزدهم یا نوزدهم ماه محرم روایت شده است.

حضرت زینب علیها السلام، حضرت ام‌کلثوم علیها السلام، حضرت فاطمه‌بنت‌الحسین علیها السلام و در رأس آنها علی‌بن‌الحسین، امام سجّاد علیه السلام، با آن سخنرانی‌های آتشین و با آن نحوه‌ی مواجهه با ابن‌زیاد در دربار او، کاری کردند که شهر کوفه کانون التهاب شد. هفته‌ی گذشته جریان عبدالله‌عقیف را خدمتتان نقل کردم. پایه‌ی شورش و حرکت توأبین در همان‌جا گذاشته شد. در نتیجه ابن‌زیاد به‌شدت نگران شد که نکند مردم کوفه بر او بشورند و آنچه او با آلوده کردن دستان خود به خون پسر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به‌دست آورده، از کف او برود؛ لذا به‌شدت از حضور قافله‌ی اسرا در کوفه ناراحت بود. از طرف دیگر نامه‌ی یزید حاوی دستور اعزام این قافله به شام، رسیده بود. لذا تلاش کرد به‌سرعت قافله را به‌سمت شام سوق و حرکت دهد. در روز پانزدهم یا نوزدهم ماه محرم الحرام این قافله حرکت کرد و اسرا در مسیر خود تا رسیدن به شهر شام و در روز ورود به شهر شام در روز اوّل ماه صفر، چه حرکت عظیمی انجام دادند!

خدمتتان عرض کرده‌ایم که حرکت حضرت اباعبدالله علیه السلام از مدینه به مکه و توقف چهار ماهه‌ی آن حضرت در شهر مکه یک کار حساب شده و برنامه‌ریزی شده برای ایجاد آگاهی در سطح جهان اسلام بود؛ برای اینکه حضرت همه‌ی مسلمان‌هایی را که برای عمره به مکه می‌آمدند، آگاه می‌کردند و پیام انقلاب و نهضت عظیمی را که در پیش داشتند، از طریق آنها به اقصی نقاط بلاد اسلامی می‌رساندند؛ که این کار قبل از عاشورا بود و شبیه آن کار هم بعد از عاشورا، از طریق قافله‌ی اسرا انجام شد.

سربازان مزدور و خونخوار ابن‌زیاد و یزید، به‌خاطر اینکه افتخار و پیروزی خود را به رخ مردم بکشاند و شاید هم نسقی از مردم بگیرند و به مردم نشان دهند که اگر کسی بخواهد جلوی یزید پلید ایستادگی نشان دهد، چه بر سرش خواهد آمد، این قافله را به‌صورت زیکزاک حرکت دادند؛ یعنی در مسیری که به‌سمت شام می‌رفتند، قافله را به‌سمت هر آبادی و شهری که در مسیر بود، منحرف می‌کردند و اسرا و سرهای مطهر شهدا را نمایش می‌دادند. اتفاقاً همین، بستری بود برای اینکه آل‌الله از آن استفاده کنند و با سخنرانی‌های آتشین در نقطه‌نقطه‌ی شهرهای مسیر، بذر اعتراض را بپاشند و بستری برای یک حرکت عمیق علیه حکومت بنی‌امیه فراهم کنند.

علی‌ای‌حال این قافله در مسیر خود نقاط متعددی را طی کرد. خدمتتان عرض کرده‌ایم و امیدواریم هفته‌های بعد به‌مناسبتی که پیش خواهد آمد، به ماجرای دیر راهب هم که در همین مسیر رخ داد، اشاره کنیم.^۱

صَلَّى اللهُ عَلَيْكَ يَا أَبَاعَبْدِاللهِ وَ صَلَّى اللهُ عَلَيْكَ يَا أَبَاعَبْدِاللهِ^۲

۱. سایت اهل‌ولاء، سخنان استاد، مباحث سیره و تاریخ، آشنایی با شخصیت و زندگی امام حسین علیه السلام، ماجرای حاملان سر مقدس امام و ماجرای دیر راهب در مسیر قافله‌ی اسرا به روایت لهوف.

۲. کلینی، کافی، ج ۴، ص ۵۷۵ و حرّعاملی، وسائل‌الشیعة، ج ۱۴، ص ۴۹۳ و مجلسی، بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۳۰۱.